

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
RESMÎ GAZETE
EK III
TEBLİĞ VE İLANLAR

Sayı : 10

12 Ocak, 2023

Sayı : 24

K.K.T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
KATMA DEĞER VERGİSİ YASASI
(47/1992)

Madde 53(4) altında Tebliğ
TEBLİĞ No: 14

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı, Katma Değer Vergisi Yasası'nın 53'üncü maddesinin (4)'üncü fıkrasının kendisine verdiği yetkiyi kullanarak aşağıdaki Tebliği yapar.

- (1) Bu Tebliğ, Katma Değer Vergisi yükümlüleri için Ödeme Kaydedici Cihaz kullanma zorunluluğu getirilmesi, bu cihazların özelliklerinin belirlenmesi, ithali, satışı ve devredilmesi işlemlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.
- (2) Bu Tebliğ'in Resmi Gazete'de yayımlanmasından itibaren, aynı konuda 30 Aralık 2004 tarihli ve 201 sayılı Resmi Gazete'nin EK III'ünde, Amme Enstrümanı 740 olarak yayımlanan 14 Seri No'lu Tebliğ, 29 Haziran 2004 tarihli ve 95 sayılı Resmi Gazete'nin EK III, Amme Enstrümanı 360 olarak yayımlanan 14(a) seri No'lu Tebliğ ile 6 Ağustos 2007 tarihli ve 141 sayılı Resmi Gazete'nin EK III'ünde, Amme Enstrümanı 553 olarak yayımlanan 14(a) seri No'lu Tebliğ yürürlükten kaldırılır.

2. YENİ NESİL ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ KULLANMA ZORUNLULUĞU:

- (1) Bu Tebliğ'in yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte bulunan mevzuata istinaden ödeme kaydedici cihaz kullanmak zorunda olan yükümlüler, Vergi Usul Yasası'nın 160'ıncı maddesi uyarınca fatura düzenlemek zorunda oldukları haller dışında kalan tüm perakende mal ve hizmet satışlarını belgelendirmek üzere, mali hafızası dolmasa dahi en geç 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren bu Tebliğ'in 4'üncü maddesi ve ekinde (EK:II) belirtilen nitelikleri taşıyan ve EFT-POS özelliği olan yeni nesil ödeme kaydedici cihazları kullanmaya başlamak zorundadırlar. Yükümlüler, Maliye İşleriyle Görevli Bakanlığın onayı ile bu tarihten önce EFT-POS özelliği olan yeni nesil ödeme kaydedici cihaz kullanmaya başlayabilirler.
- (2) Bu Tebliğ'in Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten itibaren bu Tebliğ'in ekinde (EK:I) belirtilen faaliyet ve yükümlü grupları dışında kalan tüm faaliyet ve yükümlü grubuna dahil gerçek veya tüzel kişiler adına yeni iş yeri ve/veya şube açılması halinde, bu Tebliğ'in ekinde (EK: II) belirtilen nitelikleri taşıyan ve EFT-POS özelliği olan yeni nesil ödeme kaydedici cihazı ve/veya cihazları iş yeri ve/veya şubenin faaliyete geçtiği andan itibaren kullanmaya başlanması zorunludur.

- (3) Bu Tebliğ'in Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten itibaren, yükümlüler, önceki mevzuata istinaden onaylanmış eski nesil ödeme kaydedici cihazlarının mali hafızasının arızalanması veya mali hafızasının dolması halinde, mali hafızanın dolduğu ve/veya arızanın ortaya çıktığı günden itibaren en geç 3 gün içinde, Gelir ve Vergi Dairesi'ne bildirilerek, bu Tebliğ'in 16'ncı maddesinde belirlenen usul ve esaslara istinaden hurdaya ayırmak ve bu Tebliğ'in ekinde (EK:II) belirtilen yeni nesil cihazları yukarıdaki 1'inci fıkradaki süreci beklemeksizin kullanmaya başlamak zorundadır.
- (4) Ödeme kaydedici cihaz kullanma zorunluluğu toptan satış yapan yükümlüler ile Gelir ve Vergi Dairesi tarafından saptanan ve bu Tebliğ'in ekinde (EK: I) belirtilen faaliyet ve yükümlü grupları hakkında uygulanmaz. Ancak mesleki faaliyetleri uygun olabilecek yükümlüler diledikleri takdirde Gelir ve Vergi Dairesi'nin onayına bağlı olmak üzere ödeme kaydedici cihaz kullanabilirler. Ayrıca Gelir ve Vergi Dairesi gerekli görmesi halinde bu Tebliğ'in ekinde (EK: I) yazılı faaliyet ve yükümlü gruplarından uygun olanları ödeme kaydedici cihaz kullanmaya zorunlu tutabilir.
- (5) Bu Tebliğ'e göre ödeme kaydedici cihaz kullanma zorunluluğunda olan yükümlüler, Vergi Usul Yasası'nın 160'ıncı maddesinin (1)'inci fıkrasında sayılanlara yaptıkları mal ve hizmet satışlarını mutlaka fatura ile belgelendireceklerdir. Diğer taraftan Katma Değer Vergisi Yasası'nın 52'nci maddesinin (2)'nci fıkrası ile Maliye İşleriyle Görevli Bakanlığa tanınan yetkiye dayanarak, Vergi Usul Yasası'nın 160'ıncı maddesinin (1)'inci fıkrasında sayılanlar dışındakilere yapılan birim bedeli yürürlükteki aylık brüt asgari ücret tutarını aşan satışların, fatura ile belgelendirilmesi zorunludur. Vergi Usul Yasası'nın 160'ıncı maddesinin (1)'inci fıkrasında belirtilenler dışında kalanların, ticari, sınai ve zirai işletme sahiplerinden ve defter tutmak zorunluluğunda olan esnaf ve serbest meslek sahiplerinden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin tutarına bakılmaksızın, istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi zorunludur.
- (6) Vergi Usul Yasası'nın 160'ncı maddesi uyarınca fatura düzenlenmesi zorunlu olan haller dışında kalan her perakende satış işlemi, ödeme kaydedici cihaz kullanımı suretiyle belgelendirilecektir. Alıcının fiş istemesi, satıcının da fiş kesmesi zorunludur. Alıcının fiş istememesi, fiş kesme zorunluluğunu ortadan kaldırmaz.
- (7) Ödeme kaydedici cihazları kullananlar, bu cihazlarını fiilen satış yapılan yerde ve her an Gelir ve Vergi Dairesi'nin görevli memurlarının denetimine açık bulunduracaklardır.
- (8) Ödeme kaydedici cihazlar, Maliye İşleriyle Görevli Bakanlık tarafından belirlenecek kısıtlara göre, anlık ya da dönemsel olarak, elektronik yolla, Bakanlık Bilgi Sistemi'ne veri gönderebilecek ve Bilgi Sistemi tarafından erişilebilecek özellikleri taşıyacaktır.
- (9) Ödeme kaydedici cihaz kullanma zorunluluğu kapsamı dışında kalan yükümlüler Vergi Usul Yasasına istinaden fatura ve fatura yerine geçen belgeler kullanmak zorundadırlar.

3. ÖNCEKİ MEVZUATA UYGUN OLARAK ONAYLANMIŞ ESKİ NESİL ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARIN DURUMU:

Bu Tebliğ'in Resmi Gazete'de yayımlanmasından sonra, Tebliğ'in 4'üncü maddesinde ve ekinde (EK: II) belirtilen özelliklere haiz olmayan cihazların Gelir ve Vergi Dairesi tarafından ithaline, satışına, devrine ve/veya el değiştirmesine ve mali hafıza değişimine tabi tutulmasına izin verilmez. Bu kapsamda yükümlülerin, önceki mevzuat uyarınca onaylanmış ödeme kaydedici cihazların mali hafızanın dolduğu ve/veya arızanın ortaya çıktığı günden itibaren en geç 3 gün içinde, Gelir ve Vergi Dairesi'ne bildirilerek, bu Tebliğ'in 16'ncı maddesinde belirlenen usul ve esaslara istinaden hurdaya ayırmak ve EFT-POS özellikli yeni nesil ödeme kaydedici cihaz temini için bu Tebliğ'in 8'inci madde kurallarına uygun şekilde başvuru yapmak ve hurdaya ayırdıkları cihazların yerine 1 Ocak 2026 tarihini beklemeksizin EFT-POS özellikli yeni nesil ödeme kaydedici cihaz kullanmaya başlamak zorundadırlar.

4. **ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARIN TAŞIMASI GEREKEN ÖZELLİKLER:**

(1) **GENEL ÖZELLİKLER:**

- (A) Katma Değer Vergisi Yasası'nın 53'üncü maddesinin (4)'üncü fıkrasına istinaden kullanma zorunluluğu getirilen ödeme kaydedici cihazlar, teknolojik gelişmeler çerçevesinde teknik özellikleri yeniden belirlenen, bünyesinde yazarkasa yazılımı ile banka POS cihazını ve/veya bankacılık yazılımları ile Katma Değerli Servisler olarak adlandırılan uygulamalar ile bir çok yazılımın birbiriyle uyumlu ve sıralı bir şekilde çalışması için genel olarak Uygulama Yöneticisi yazılımlarını bir arada barındıran, oluşturduğu fiş ve mali raporları güvenli şekilde Maliye İşleriyle Görevli Bakanlık Bilgi Sistemine aktarabilen, Bakanlık ve üye iş yeri anlaşması yapan kuruluşlar ile doğrudan ya da bağlı oldukları ödeme kaydedici cihaz TSM Merkezi aracılığıyla sürekli çevrimiçi çalışabilen, IP (bilgisayar) tabanlı, bütünleşik akıllı yazarkasalardır.
- (B) Ödeme kaydedici cihazlarda mali hafıza, cihaz şasisine, şasi tahrip edilmedikçe çıkartılamayacak şekilde korumalı olarak sabitlenmiş olacak, hiçbir şekilde değiştirme veya çıkarılma gibi bir işleme tabi tutulmayacaktır. EFT-POS özelliği olan yeni nesil ödeme kaydedici cihazların mali hafızaların arızalanması halinde, yeni mali hafıza aynı şekilde korumalı olarak cihaza sabitlenecek, el değiştirmeler de ise, mali hafıza değişimi olmayacak, ödeme kaydedici cihaz servisi nezdinde gerçekleştirilecek devir sırasında satıcıya ait mali hafıza raporunun Gelir ve Vergi Dairesi'ne gönderilmesi suretiyle işlem tamamlanacak, alıcı yükümlü satıcının bıraktığı yerden mali hafıza kaydına devam edecektir. Bu Tebliğ'in Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten itibaren eski nesil ödeme kaydedici cihazlar üzerinde mali hafıza değişimi yapılamaz.
- (C) Ödeme kaydedici cihazlar üzerinden yapılan satışlarda işlemin ödeme kaydedici cihazda başlayıp, sonlandırılması esastır. Perakende mal ve hizmet satışlarında kullanılan ilgili harici yazılım ve donanımların yeni nesil ödeme kaydedici cihazlar ile eşleştirilerek birlikte çalışması zorunludur.

(2) **ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARIN TEMEL TEKNİK VE FONKSİYONEL ÖZELLİKLERİ:**

İthalatçı firmalar tarafından Gelir ve Vergi Dairesi'ne onay için getirilecek yeni nesil ödeme kaydedici cihazların, bu Tebliğ'in ekinde (EK: II) yer alan "Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlar Teknik Klavuzunda" yer alan özellikleri taşımaları zorunludur. Ancak, bu cihazları kullanacak olan yükümlülerin, bu cihazları kullanmaya başlamadan önce, bu Tebliğ'e göre onay işlemlerini yaptırmaları gerekmektedir. Bu cihazları ithal edecek olan, satış ve bakım onarım yetkisi almış işletmeler, bu cihazların temini konusunda her türlü önlemi alacaklardır.

(3) **ELEKTRONİK VEYA BİLGİSAYAR SİSTEMLİ DİĞER ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLAR:**

Yazıcı tertibatı bulunan elektronik teraziler, bir iş yeri dahilinde ana yazar kasa ile irtibatlı ödeme kaydedici cihazlardan oluşan sistemler, Gelir ve Vergi Dairesi tarafından uygun görülmesi ve bu Tebliğ'de öngörülen hususlara bağlı kalmak koşuluyla ana yazar kasaya fatura düzenleyen cihazlar da bağlanabilecek ve bu durumda bağlanan cihaz bu Tebliğ'de belirtilen özelliklere sahip olacaktır.

5. **Z RAPORU VE BİLDİRİM**

- (1) “Z” Raporu, bir iş günü içerisinde ödeme kaydedici cihaz kullanılmak suretiyle yapılan satışlara ilişkin bilgileri, elde edilen hasılatı, tahsil olunan katma değer vergisini ayrıntılı olarak veren, iş günü sonunda alınan ve müteselsil sıra numarası taşıyan raporu ifade eder.
- (2) Ödeme kaydedici cihaz kullanan yükümlüler, cihaz kullanmak suretiyle satış yaptıkları her günün sonunda günlük kapanış raporu (“Z” Raporu) almak ve bu raporları sırasına göre saklamak zorundadırlar.
- (3) Ödeme kaydedici cihaz kullanan yükümlüler, cihazların mali hafızalarından her ay alacakları aylık raporları o aya ait Katma Değer Vergisi Beyannamesine eklemek zorundadırlar.

6. **ELEKTRONİK KAYIT ÜNİTESİ (EKÜ):**

- (1) Bu Tebliğ’in yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, X, Z ve Mali hafıza raporları ve müşteriye verilen satış fişlerinin ilk nüshasını kâğıt şeride basan, ikinci nüshalarını ise, kâğıt rulolar yerine bünyelerindeki elektronik kayıt ünitesine kaydeden ödeme kaydedici cihazlar kullanılmak zorundadır.
- (2) Cihazlarda kesilen fişlerin ve düzenlenen tüm mali raporların ikinci suretleri ile ödeme kaydedici cihaz kullanılmak suretiyle yapılan işlemler ve tutulan kayıtlar gerektiğinde Maliye İşleriyle Görevli Bakanlık tarafından incelemeye tabi tutulabilecektir.
- (3) Yükümlüler, sözü edilen EKÜ üzerine, kullanılan ödeme kaydedici cihazın sicil numarası ile Elektronik Kayıt Ünitesinin sıra numarasını gösteren bir etiket yapıştırmak suretiyle, bir sıra dahilinde ve uygun ortamda, Vergi Usul Yasası’nın defter ve belgelerin muhafazası ve ibrazı ile ilgili kuralları çerçevesinde saklayacaklar ve gerektiğinde ibraz edeceklerdir.
- (4) Yükümlüler, kullanacakları elektronik kayıt ünitesine sahip ve bu Tebliğ’in 4’üncü maddesinde ve EK II’de belirtilen özelliklere haiz yeni nesil ödeme kaydedici cihazları bir başka yükümlüye satabilirler. Bu taktirde kullandıkları dönemlere ait elektronik kayıt üniteleri kendilerinde kalacak ve yukarıda belirtildiği şekilde saklanacaktır. Bu Tebliğ’in Resmi Gazet’de yayımlanmasından itibaren, önceki mevzuata istinaden onaylanmış ödeme kaydedici cihazların (eski nesil ödeme kaydedici cihazlarını) satışı yapılamaz.
- (5) Ödeme kaydedici cihazlara ait elektronik kayıt ünitelerinin, bu Tebliğ’in ekindeki (EK:II) klavuzun 10’ncü bölümünde belirtilen özelliklere sahip olması zorunludur.

7. **YENİ NESİL ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARIN SATIŞ VE BAKIM-ONARIM RUHSATNAMESİ:**

- (1) Bu Tebliğ’in 4’üncü maddesinde ve EK: II’de belirtilen özellikleri taşıyan EFT-POS özelliği olan yeni nesil ödeme kaydedici cihazların ithalini ve satışını yapmak isteyen işletmeler, aşağıda (2)’nci fıkrada öngörülen koşulları taşımaları veya yerine getirmeleri durumunda Bakanlıktan Satış ve Bakım-Onarım yetkisi veren Ruhsatname almak zorundadırlar.
- (2) **Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz Satış ve Bakım-Onarım Ruhsatnamesi Alma Koşulları:**
 - (A) Cihazların bakım ve onarımını gerektiği gibi yapabilecek yeterli teknik elemanlara ve araç gerece sahip olmak ve bunları belgelemek, ilerleyen teknolojiye karşı istihdam edecekleri teknik personelin sürekli eğitimini taahhüt etmek,
 - (B) Arızalanan cihazları en kısa süre içinde tamir etmek veya tamir edene kadar bunların yerine bu Tebliğ’de sayılan özelliklere haiz başka bir cihaz vermeyi taahhüt etmek,
 - (C) Cihazlar için asgari 1(bir) yıllık garanti süresi vermeyi taahhüt etmek,

- (C) Satılan, tamir edilen veya servise verilen cihazların sicil numaralarını ve kime sattıklarını ve onarım veya bakım sürelerini her ay Gelir ve Vergi Dairesi'ne yazılı olarak topluca bildirmek,
- (D) Cihazın hafıza tertibatı ile ilgili mühürün tamirat veya bakım-onarım nedeniyle bozulmasının gerektiği durumlarda bu işlemi Gelir ve Vergi Dairesi'nin yetkili elemanları nezaretinde yapmak ve onarım veya bakım bitiminde aynı elemanlara yeniden mühürletmek,
- (E) Cihazın hafızası ile ilgili olarak müdahale yapma durumunda, bu işlemin yapıldığı ana kadar Cihaz kullanılmak suretiyle elde edilen hasılatı, tahsil olunan Katma Değer Vergisini ve gerekli mali bilgileri saptayıp yeni hafızaya kayıt etmek ve yapılan saptamaların en geç 3 (üç) gün içerisinde yazılı olarak Gelir ve Vergi Dairesi'ne bildirmek,
- (F) Satışa çıkarılacak ödeme kaydedici cihazların bu Tebliğ'de belirtilen özelliklere haiz olduklarını Maliye İşleriyle Görevli Bakanlıkça oluşturulacak bir komisyona model bazında onaylatmak,
- (G) Ödeme Kaydedici Cihaz Satış ve Bakım-Onarım Ruhsatnamesi alan işletme sahibi veya personeli Gelir ve Vergi Dairesi'nin görevli elemanlarının talep edeceği her türlü yardım ve kolaylığı göstermek zorundadırlar.

- (3) Maliye İşleriyle Görevli Bakanlık, Satış ve Bakım-Onarım Ruhsatnamesi isteyen işletmelerin yukarıda (2)'nci fıkrada sayılan koşulları taşıdığını saptaması halinde, bu işletmelere Ödeme Kaydedici Cihaz Satış ve Bakım-Onarım Ruhsatnamesi verir.
- (4) Satış ve Bakım-Onarım Ruhsatnamesi verilen işletmeler Gelir ve Vergi Dairesi'nin uygun gördüğü bir Taahhütname imzalarlar.
- (5) Ödeme kaydedici cihaz satışı yapan ithalatçı firmaların önceki mevzuata göre üretilmek üzere geliştirilen eski nesil ödeme kaydedici cihaz modelleri iş bu tebliğin Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten sonra ithâl edilemez.

8. YENİ NESİL ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ KULLANMAK ZORUNDA OLANLARIN BAŞVURU ŞEKLİ:

- (1) Yeni nesil Ödeme kaydedici cihaz kullanmak zorunda olan ve yeni işe başlayan yükümlüler, işe başlamadan önce, ödeme kaydedici cihazları satın aldıkları ve alış faturasının düzenlendiği tarihten (fatura tarihi dahil) itibaren 15 gün içerisinde bağlı bulundukları Gelir ve Vergi Dairesi'nden temin edilecek Ödeme Kaydedici Cihaz Onay Talep Formu (Forma KDV 4), Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanım Onayına İlişkin Mali Mühür Uygulama Tutanağı (Forma KDV 4A), alış faturası örneği, cihazdan alınan bir fiş örneği ve Yükümlü Kayıt Belgesi sureti ile başvuruda bulunarak, kullanacakları ödeme kaydedici cihazların, bu Tebliğ'de belirtilen özellikleri taşıdığını kanıtlayan imalatçı firmanın kullanım klavuzunu ibraz ederek onay isteminde bulunmak zorundadırlar.
- (2) Gelir ve Vergi Dairesi onay verdiği ödeme kaydedici cihazları resmi bir mühürle mühürler.

9. YENİ NESİL ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARA AİT ONAY BELGESİ:

- (1) Ödeme kaydedici cihazları kullanmak zorunda olan yükümlüler, bunların kullanılmasına yetki veren, Gelir ve Vergi Dairesi'nden alınan Onay Belgesi'ne ilişkin levhayı, her bir cihaz için ayrı ayrı olmak üzere iş yerinde kolayca görülebilecek ve cihaza en yakın yerde asılı bulunduracaklardır.
- (2) Bahse konu Onay Belgesi almamış işletmelerin kullandıkları ödeme kaydedici cihazların satış fişleri vergi amaçları bakımından kabul edilebilir belgesi veya kanıt niteliği taşımaz.
- (3) Maliye İşleriyle Görevli Bakanlık, ödeme kaydedici cihazların onaylanması aşamasında, bu Tebliğ'in 4'üncü maddesinde ve EK II'de belirtilen özellikler aranacak ve bu şartları sağlayamayan cihazlara onay belgesi verilmeyecektir.

10. ONAY BELGESİZ VE RUHSATNAMESİZ ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLAR:

Bu Tebliğ'de belirtilen gerekli kayıt ve onay işlemleri yaptırılmadan veya ruhsat alınmadan Ödeme Kaydedici Cihaz kullanılamaz, satılamaz, kiralanamaz, devredilemez ve diğer yollarla kullandırılmaz.

11. BAKIM VE ONARIM İŞLERİ:

- (1) Bu Tebliğ kapsamına giren ödeme kaydedici cihazların bakım ve onarımı, Gelir ve Vergi Dairesi'nce kendilerine yetki belgesi verilen servis elemanlarınca yapılır. Servis elemanları, ödeme kaydedici cihazların bakım ve onarımlarını yapabilmeleri için görev yaptığı firma aracılığıyla Gelir ve Vergi Dairesi'nden kimlik kartı almak zorundadır. Kimlik kartının verilebilmesi için Gelir ve Vergi Dairesi'nin öngördüğü belgelerin ibrazı zorunludur.
- (2) **Ödeme Kaydedici Cihazların arızalanması halinde;**
 - (A) Arızalanan cihazların en geç 3 (üç) gün içerisinde çalışır hale getirilmesi şarttır.
 - (B) Cihazların arızalanma tarihi en geç 12 (on iki) saat içerisinde Gelir ve Vergi Dairesi'ne yazılı olarak bildirilecektir. Arızanın giderilmesi bildirimi de aynı süre ve yöntemle yapılacaktır.
 - (C) Hafıza ile ilgili mühürün bozulmasının gerekmesi halinde bu işlem Gelir ve Vergi Dairesi tarafından yapılacaktır.
Arıza nedeniyle cihaz hafızalarındaki mali bilgilerin silinmesi halinde, silinen bu bilgiler yetkili servis elemanlarınca kayıt ruloları ve "Z" raporlarından yararlanılmak suretiyle tespit edilecek ve arıza giderildikten sonra tekrar cihaza kaydedilecektir. Bu işlem, ödeme kaydedici cihazlara yapılan Teknik müdahalelere ait Bilgi ve Beyan Formuna işlenecektir.
 - (Ç) Cihazın tamir süresi içerisinde yapılacak satışlar perakende satış fişleri ile belgelenecektir.
 - (D) Elektrik kesintileri nedeniyle cihazın çalışmadığı zamanlarda yapılacak satışlar yukarıda (Ç) bendinde belirtildiği şekilde belgelenecektir.
 - (E) Elektrik kesilmesi, arızalanma, bakım ve onarım gibi sebeplerle ödeme kaydedici cihazların kullanımının fiilen imkânsız olduğu süreler içerisinde yapılan satışlar, Vergi Usul Yasası'na göre faturalarla veya perakende satış fişleri ile belgelendirilecektir. Bu şekilde fatura veya perakende satış fişleri işe belgelendirilen satışlar ayrıca cihaza kaydedilmeyecektir.

- (3) Ödeme kaydedici cihaz sahipleri, cihazın normal çalışmasından ve arızaların giderilmesinden münhasıran sorumludur ve arızalar nedeniyle meydana gelmesi muhtemel vergi kayıplarının engellenmesi için önlemler almak zorundadırlar.

12. SATIŞ FİŞLERİNİN İHTİVA EDECEĞİ ÖZELLİKLER:

- (1) **Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanmak Suretiyle Verilen Satış Fişlerinde:**
- (A) Satış fişini veren kişi veya kuruluşun adı, soyadı veya unvanı ve adresinin,
 - (B) Bağlı bulunduğu Gelir ve Vergi Dairesi ve vergi kimlik numarası,
 - (C) Satılan malların cinslerinin (gıda, temizlik, giyim vb. şekilde),
 - (Ç) Satılan malların bedellerinin toplamlarının,
 - (D) Satış Fişi seri numarasının, işlem tarihinin, işlem saatinin,
 - (E) Cihazın onaylandığını gösterir sembolün ve cihazın sicil numarasının gösterilmesi gerekir.
 - (F) Fiş üzerindeki bilgiler okunaklı ve silintisiz olarak yazılacaktır. Cihaza mürekkep konulmaması veya şeridin değiştirilmemesi gibi sebeplerle çok silik veya hiç okunmayacak şekilde Fiş veren mükellefler hakkında, Vergi Usul Yasası'nın belge nizamına uymamaktan, durumlarına uyan cezalar tatbik edilecektir.
- (2) Ödeme Kaydedici Cihazlarda kullanılacak rulolar, değiştirilmiş ve birleştirilmiş şekliyle Vergi Usul Yasası'nın 169'uncu maddesi uyarınca muhafaza edilmek zorundadırlar. Ayrıca, verilen fişler de bahse konu Yasa'ya ilişkin kurallara uygun olacaktır.

13. KULLANILMIŞ YENİ NESİL CİHAZLARIN DEVRİ :

Bu Tebliğ kapsamına giren EFT-POS özelliği olan yeni nesil ödeme kaydedici cihazların devrinde, devir ve teslimden önce, Gelir ve Vergi Dairesi'ne bir dilekçe ile başvuruda bulunarak cihazda kayıtlı olan kendisine ait bilgilerin tespitini ister. Başvuruyu alan Gelir ve Vergi Dairesi, görevlendireceği bir elemanı vasıtasıyla, yükümlünün, devir tarihine kadar cihaz kullanmak suretiyle elde ettiği hâsılatı, tahsil olunan Katma Değer Vergisini, en son verilen müteselsil fiş numarasını, tarihini, kapanış raporu sayısını ve mali yönden gerekli olabilecek diğer tüm bilgileri cihaz hafızasından ve kayıt rulolarından yararlanarak tutanakla tespit eder. Üç suret olarak düzenlenecek tutanak, görevli memur, cihazı devreden ve devralan yükümlüler tarafından imzalanır. Tutanağın bir sureti devredene, bir sureti devralana verilir, diğeri ise Gelir ve Vergi Dairesi'nde kalır. Bu bildirim, saptama ve tutanak işlemleri, işi bırakan yükümlüler hakkında da uygulanır. Bu Tebliğ'in Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihten itibaren, bu Tebliğ'in 4'üncü maddesinde ve EK II' de belirtilen özelliklere sahip olmayan eski nesil ödeme kaydedici cihazların bir başkasına satışı ve devri yapılamaz.

14. CİHAZLARA AİT DEĞİŞİKLİKLERİN BİLDİRİLMESİ VE DENETİM

Yeni nesil Ödeme kaydedici cihaz kullanan yükümlünün değişmesi veya kullanılan ödeme kaydedici cihazın değiştirilmesi veya bu Tebliğ'de belirtilen özelliklerden herhangi birisinin kaybedilmesi durumunda Katma Değer Vergisi yükümlüleri bu değişiklikleri bağlı bulundukları Gelir ve Vergi Dairesi'ne en geç 15 (on beş) gün içinde bildirmek zorundadırlar.

15. ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ KULLANMAYACAKLARIN PERAKENDE SATIŞ FİŞİ KULLANMA ZORUNLULUĞU:

Aşağıda belirtilen koşullarda veya durumlarda yükümlüler, fatura vermek zorunluluğunda olmadıkları satışlarını, ödeme kaydedici cihaz kullanmadan elle düzenleyecekleri fatura veya 5 Temmuz 1995 tarihli ve 90 sayılı Resmi Gazete, EK III, Amme Enstrümanı 479 olarak yayımlanan 10 Seri No'lu Tebliğ'de belirtilen perakende satış fişleri ile belgelendirmek zorundadırlar.

Onaylanmış ödeme kaydedici cihazın arızalanması veya herhangi bir sebeple kullanılmaması durumunda; bahse konu satış fişleri bu Tebliğ'de belirtilen satış fişlerinin ihtiva edeceği özellikleri ve Gelir ve Vergi Dairesi'nin onayını taşıyacaktır.

16. HURDAYA AYRILACAK ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLAR:

- (1) İşi bırakma, yeni nesil bir ödeme kaydedici cihaz alma veya herhangi bir nedenle veya bu Tebliğ'de belirtilen gerekçelere istinaden eski cihazlarını hurdaya ayırmak isteyen yükümlüler, aşağıda açıklandığı şekilde işlem yapacaklardır. İşi bırakma nedeniyle yapılacak hurdaya ayırma işlemleri işi bırakma tarihinden itibaren 30 gün içerisinde gerçekleştirilecektir.
- (2) Yükümlüler, Maliye İşleriyle Görevli Bakanlıktan onay alan üretici veya ithalatçı kuruluşların yetkili servislerine başvuruda bulunarak cihazların hafızalarında kayıtlı bilgileri tespit ettireceklerdir. Yetkili servişçe cihazın kullanılmaya başlandığı tarihten itibaren son güne kadar (son gün dahil) mali hafıza raporu alınacak ve söz konusu rapor servis tarafından düzenlenecek **KDV 15B** tutanağına (Hurdaya Ayrılan Ödeme Kaydedici Cihazlara Ait Tutanak) eklenerek yükümlüye verilecektir. Şu kadar ki (yalnızca hurdaya ayrılacak ödeme kaydedici cihazlara mahsus olmak üzere) söz konusu işlemlerin mutlaka ilgili üretici veya ithalatçı kuruluşun servisince yapılması şart olmayıp, Bakanlık tarafından yetki verilmiş olması şartıyla herhangi bir ödeme kaydedici cihaz servisi tarafından yapılması da mümkün bulunmaktadır.
- (3) Yetkili servis gerekli işlemleri yaptıktan sonra cihazın mali hafızasını söküp, saklanmak üzere yükümlüye verecek ve cihazı çalışamaz hale getirecektir. Mali hafızalar cihaz şasisine tahrir edilmedikçe çıkartılamayacak tarzda monte edilmiş olduğundan, söz konusu sökme işlemi hafıza kutusunu yerinden kesmek suretiyle de gerçekleştirilebilecektir.
- (4) Yükümlüler, **KDV 15 B** (Hurdaya Ayrılan Ödeme Kaydedici Cihazlara Ait Tutanak) düzenlendiği tarihten itibaren 30 gün içerisinde; tutanak, mali hafıza raporu ve ödeme kaydedici cihaz levhası ile birlikte Gelir ve Vergi Dairesi'ne başvurarak cihazlarının kaydını sildireceklerdir. Gelir ve Vergi Dairesi, gerekli kontrolleri yaptıktan sonra cihazın levhasını iptal edip kaydını silecek ve **KDV 15 B** ile mali hafıza raporunu yükümlünün dosyasına koyacaktır. Mali hafıza ise saklanmak üzere yükümlüde kalacaktır.
- (5) Hurdaya ayrılan cihazların mali hafıza dışında kalan bölümlerinin (yazıcı, kasa vb.) hurda olarak servise bırakılması veya hurda olarak satılması mümkündür. Bu şekilde servise bırakılan veya satılan hurda cihazların yetkili servislerce tamir edilerek veya yeni mali hafıza takılarak bir başkasına satılması ve tekrar kullanılması kesinlikle mümkün değildir.
- (6) Yukarda belirlenip açıklanan usul ve esaslara uymayan yükümlüler ile Ödeme Kaydedici Cihaz Satış ve Bakım-Onarım Ruhsatnamesi alanlar hakkında işledikleri fiile göre, 47/1992 Sayılı Katma Değer Vergisi Yasası'nın 53(7) belirtilen Özel Usulsüzlük Cezası uygulanır.

17. **SORUMLULUK VE CEZAI MÜEYYİDE:**

- (1) **Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanma Zorunda Olan Yükümlülerden;**
 - (A) Onay Belgesi almak için yapılan başvuruda doğru beyanda bulunmayanları,
 - (B) Gelir ve Vergi Dairesi'nden bu cihazları kullanmak için Onay Belgesi almayanlar veya öngörülen süre içinde bu cihazları kullanmaya başlamayanlar,
 - (C) Cihazları kasten bozan, bozuk cihazları kullanan ve bozulan cihazlarını Gelir ve Vergi Dairesi'ne bildirme yükümlülüğüne uymayanlar,
 - (Ç) Kendi kullanımları için Onay Belgesi alıp cihazları başkalarının kullanımına verenler,
 - (D) Cihaz kullanma onayı alıp müşterilerine satış fişi vermeyenler,
 - (E) Cihazın arızalanması veya herhangi bir nedenle kullanılmaması durumunda elle doldurulan satış fişi kullanmayanlar,
 - (F) Gelir ve Vergi Dairesi görevlilerinin cihazların kontrol ve denetimine izin vermeyen veya güçlük çıkaranlar,
 - (G) Katma Değer Vergisi Yasası ve bu Tebliğ'de belirlenen diğer yükümlülüklerle uymayanlar, suç işlemiş olurlar.
- (2) **Ödeme Kaydedici Cihaz Satış ve Bakım-Onarım Ruhsatnamesi alanlardan:**
 - (A) Onaylanan modele uygun olmayan cihaz satışı yapanlar,
 - (B) Cihazları satışa sunmadan önce Gelir ve Vergi Dairesi'nin özel mührü ile mühürletmeyenler,
 - (C) Bakım-Onarım Servisini kurmasına rağmen, yükümlülerin bakım-onarım işlerini gerekli düzeyde yapmayanlar veya başlangıçta verilen garantiye bağlı kalmayanlar,
 - (Ç) Satışını yaptığı her cihazın en az 10 (on) yıl süre ile yedek parçasını bulundurmeyen ve bu Cihazların bakım-onarımını yapmayanlar,
 - (D) Cihazların sicil numaralarını, kime sattıklarını ve bakım-onarım sürelerini her ay Gelir ve Vergi Dairesi'ne bildirmeyenler,
 - (E) Gelir ve Vergi Dairesi'nin görevli elemanlarının isteyeceği her türlü yardım ve kolaylığı göstermeyenler,
 - (F) Katma Değer Vergisi Yasası'nda ve bu Tebliğ'de belirlenen diğer yükümlülüklerle uymayanlar, suç işlemiş sayılırlar.
- (3) Yukarıda (1) ve (2)'nci fıkralarda belirtilen suçları işleyen yükümlüler ile ödeme kaydedici cihaz satıcıları, işledikleri her suç için ayrı ayrı olmak üzere Katma Değer Vergisi Yasası'nın 53'üncü maddesinin (7)'nci fıkrasında belirtilen usulsüzlük cezası uygulanır. Bu cezanın uygulanması vergi kayıplarına ilişkin Vergi Usul Yasası'nda öngörülen cezaların uygulanmasına engel oluşturmaz.
- (4) (A) **Ödeme Kaydedici Cihazlara ilişkin bu Tebliğ'de belirtilen özelliklerden herhangi birisinin yükümlünün fiili dolayısıyla kaybedilmesi halinde Cihazların Onay Belgesi iptal edilir.**
 - (B) **Ödeme Kaydedici Cihaz Satış ve Bakım-Onarım Ruhsatnamesi alan satıcılardan kendilerine verilen yetkiyi kötüye kullanan veya yerine getirmekle sorumlu bulundukları görevleri yerine getirmeyenlerin Ruhsatnameleri iptal edilir.**
 - (C) Onay Belgesinin ve Ruhsatnamenin iptali yukarıda (3)'üncü fıkrada belirtilen ceza kurallarının uygulanmasını engellemez.

- (5) İş bu tebliğ ile, ödeme kaydedici cihazları üzerinden perakende mal satışları ve hizmet ifalarına ilişkin olarak ödeme kaydedici cihazlardan düzenlenen mali raporların (Maliye İşleriyle Görevli Bakanlık tarafından, ödeme kaydedici cihazlardan istenen her türlü rapor) içeriğinde yer verdikleri mali bilgilerin doğruluğundan sorumludurlar. İstenilen mali bilgileri bu Tebliğ’de belirlenen süreler içinde iletilmediğinin veya yapılacak denetimler neticesinde söz konusu rapor ile bildirilmiş olan mali bilgilerin eksik veya yanlış bildirildiğinin tespiti hallerinde yükümlülere, her bir tespite ilişkin olarak Katma Değer Vergisi Yasası’nın 53’üncü maddesinin (7)’inci fıkrasında yazılı özel usulsüzlük cezası tatbik edilecektir. Bu cezanın uygulanması vergi kayıplarına ilişkin Vergi Usul Yasası’nda öngörülen cezaların uygulanmasına engel oluşturmaz.
- (6) Perakende mal ve hizmet satışlarının gerçekleştirilmesinde yararlanılan satış uygulama yazılımları ile bunların üzerinde çalıştığı bilgisayar vb. donanımların (sipariş alma işlemlerinde kullanılan mobil el terminalleri ile sipariş bilgilerini gösteren ve mali geçerliği olmayan fiş veya belgeler üreten cihazlar dahil) ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyeti kapsamında bulunan yükümlüler tarafından; ödeme kaydedici cihazlarla bu Tebliğ’de belirtilen esaslara göre bağlantısının gerçekleştirilmeden kullandığı tespit olunması halinde; bu fiili işleyen yükümlülere, her bir tespite ilişkin olarak Katma Değer Vergisi Yasası’nın 53’üncü maddesinin (7)’inci fıkrasında yazılı özel usulsüzlük cezası tatbik edilecektir. Bu cezanın uygulanması vergi kayıplarına ilişkin Vergi Usul Yasası’nda öngörülen cezaların uygulanmasına engel oluşturmaz.

18. KATMA DEĞER VERGİSİ YASASI VE İLGİLİ DİĞER MEVZUAT:

Bu Tebliğ, Resmi Gazete’de yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer ve Katma Değer Vergisi Yasasına dayanılarak çıkarılan ve yürürlükte olan tebliğlerin, bu Tebliğe aykırı olmayan hükümleri, ödeme kaydedici cihaz uygulamaları bakımından uygulanmaya devam edilir. Ayrıca bu Tebliğ’de açıklık olmayan konularda başta yürürlükte bulunan Vergi Usul Yasası ile diğer tüm vergi mevzuatı kuralları uygulanır.

19. YENİ NESİL ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLAR İLE İLGİLİ PROTOKOLLER VE TEKNİK KLAVUZLAR:

Maliye İşleriyle Görevli Bakanlık, iş bu Tebliğ’de belirtilen ödeme kaydedici cihazlar, ödeme kaydedici cihaz TSM Merkezi ve Maliye İşleriyle Görevli Bakanlık/Bakanlık Bilgi Sistemi ile çevre birimleri arasındaki güvenli iletişimi, fiş, mali raporlar, olay kayıtları v.b.’nin mesajlaşma yapısını içeren Bakanlık Mesajlaşma Protokolü ve EK: II’de tanımlanan TSM (Trusted Service Manager) Sistemi ile ilgili teknik klavuzları, ödeme kaydedici cihazlar (akaryakıt istasyonları için tasarlanan akaryakıt pompa ödeme kaydedici cihazlar dahil) ile ilgili diğer teknik klavuzlar ve protokoller yayımlayabilir.

20. Gelir ve Vergi Dairesi’nce onaylanan Ödeme Kaydedici Cihazların Gelir ve Vergi Dairesi görevlileri tarafından her zaman kontrol ve denetimi yapılabilecektir. Yapılacak kontrol ve denetimlerde, cihazların bu Tebliğ’de yer alan şekil ve koşullarda çalışıp çalışmadığı veya çalıştırılıp, çalıştırılmadığı, satış fişlerinin ve rulolarının istenilen bilgileri taşıyıp taşımadığı, arızaların zamanında bildirilip bildirilmediği, toplamaların kayıtlara intikal ettirilip ettirilmediği ve gerekli görülen vergiye ilişkin diğer konuları denetlenecektir.

21. Bu Tebliğ hükümleri, Maliye İşleriyle Görevli Bakanlık tarafından yürütülür.

22. Bu Tebliğ, Resmi Gazete’de yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

EK : I	
ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ KULLANMAK MECBURİYETİNDE OLMAYANLAR	
1-	Gazete dergi ve benzeri periyodik yayınların satışı,
2-	Yalnızca günlük müşteri listesinde kayıtlı müşterilerine hizmet veren otel, motel, Pansiyon vb. işletmeciliği,
3-	Bankacılık ve Sigortacılık hizmetleri,
4-	Posta ve Telekomünikasyon hizmetleri,
5-	Her türlü yolcu ve yük taşımacılığı hizmetleri,
6-	Giriş bileti karşılığında verilen hizmetler,
7-	Eğitim, Öğretim ve Kreş İşletmeciliği,
8-	Spor toto, loto, piyango, at yarışları ile diğer müşterek bahis ve talih oyunları bayiliği,
9-	Resmi ve Belediyeler sağlanan Su teslimleri ile tankerle yapılan su taşımacılığı ve satışı,
10-	Posta pulu, telefon kartı, jeton, kıymetli evrak ve benzeri belgelerin satışı,
11-	Tarım makineleri ve aksamalarının satışı,
12-	Elektrik, su ve benzeri tesisatçılık hizmetleri,
13-	Terzilik ve Yorgancılık faaliyetleri,
14-	Marangozluk ve mobilya imalatçılığı ve satışı,
15-	Mermer ve benzeri maddelerin satışı ile işlenmesi ve döşenmesi hizmetleri,
16-	Demircilik, alüminyum ve plastik doğramacılığı ve montajı faaliyetleri,
17-	İnşaat Müteahhitliği,
18-	Emlak, Oto, Nakliye ve benzeri komisyonculuk hizmetleri,
19-	Matbaa İşletmeciliği,
20-	Resim ve Heykel gibi sanat ürünlerinin satışı,
21-	Motorlu ve motorsuz taşıtların bakım ve onarım hizmetleri,
22-	Her türlü inşaat işleri ile satışı hizmetleri,
23-	İlan ve Reklamcılık hizmetleri,
24-	Sigortacılık ve Reasürans hizmetleri, (Sigorta Şirketi ve Acenteleri vb.)
25-	Seyahat Acentesi İşletmeciliği,
26-	Sabit bir işyerinin dışında pazar takibi suretiyle veya seyyar olarak yapılan mal ve hizmet satışı,
27-	Döviz Alım-Satım İşletmeciliği,
28-	Yasalar gereğince satışlarının tamamını fatura ile belgelemek zorunda olanlar,
29-	Doktorlar ve Diş Doktorları, Tahlil Laboratuvarları, Diş Teknisyenleri ile Protezciler,
30-	Tek başına çalışan Berberler, Kuaförler,
31-	Akaryakıt İstasyonu İşletmeciliği (Yağ ve aksesuar satışı yapanlar hariç)
32-	Şoför okulları,
33-	Avukatlar,
34-	Özel Poliklinikler, Özel hastaneler,
35-	Mimarlık, Mühendislik hizmetleri,
36-	Lokantacılık hizmetleri (paket servisi verenler hariç),

EK-II**YENİ NESİL ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLAR TEKNİK KLAVUZU****A-GİRİŞ**

Bu Teknik klavuz, Değiştirilmiş ve Birleştirilmiş Şekliyle 47/1992 sayılı Katma Değer Vergisi Yasası'nın 53'üncü maddesinin (4)'üncü fıkrasına istinaden kullanma zorunluluğu getirilen "Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazların (YN ÖKC)" temel Teknik ve fonksiyonel özelliklerini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

B-TANIMLAR VE KISALTMALAR

Bu Teknik Klavuzda geçen;

- "Bakanlık"** : Maliye İşleriyle Görevli Bakanlığı,
- "Cihaz/ÖKC/ YNÖKC"** : Bu Teknik Klavuzda ve Teknik klavuzun bağlı olduğu Tebliğ'de belirtilen yeni nesil ödeme kaydedici cihazı,
- "TSM Merkezi"** : Bu Tebliğ'de belirtilen TSM (Trusted Service Manager) Sistemi, ödeme kaydedici cihazlara yazılım-parametre yükleme, yazılım güncelleme, bu cihazları ve bu cihazlar ile birlikte veya üzerinde gerçekleştirilen kartlı işlemleri yönetme, cihazlar ile ilgili güvenli anahtar yönetimini gerçekleştirme, ön kontrol işlemlerini yapma, banka uygulaması yazılım ve parametrelerini cihaza yükleme, cihaz yaşam döngüsünü kontrol etme ve yönetme, ödeme kaydedici cihaz mesajlarının, kurulacak olan Maliye İşleriyle Görevli Bakanlığa ait Bilgi Sistemi'ne ve üye iş yeri anlaşması yapan kuruluşlara Maliye İşleriyle Görevli Bakanlık tarafından belirlenecek Bakanlık Mesajlaşma Protokolü çerçevesinde aktarılmasını sağlama amacıyla ödeme kaydedici cihaz üreticileri tarafından kurulmuş terminal yönetim merkezini anlatır.

ifade eder.

C-ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARIN (ÖKC) BÜNYESİNDE BULUNMASI GEREKEN ASGARİ DİĞER TEKNİK VE FONKSİYONEL ÖZELLİKLER:

Değiştirilmiş ve Birleştirilmiş Şekliyle 47/1992 sayılı Katma Değer Vergisi Yasası'nın 53'üncü maddesinin (4)'üncü fıkrasına istinaden kullanma zorunluluğu getirilen Ödeme Kaydedici Cihazların bünyesinde bulunması gereken temel Teknik ve fonksiyonel özellikler maddeler halinde aşağıda gösterilmiştir:

(1) İŞLETİM SİSTEMİ:

- (a) ÖKC, En az 32 Bit veya daha yüksek veri işleme kapasitesine sahip işlemci üzerinde çalışabilmelidir.
- (b) ÖKC TSM Merkezine veri gönderilmesi, uzaktan yönetim, şifreleme, I/O (Input/Output), fiş düzenleme vb. işlemlerini aynı anda çoklu işlem (multiprocess) özelliği ile yapabilmelidir.
- (c) İşletim sistemi IPv4 ve IPv6 protokollerini desteklemelidir.
- (ç) NTP (Network Time Protocol) protokolünü desteklemelidir.
- (d) Bu Tebliğ'de ve ekinde (EK:II) belirtilen özellik ve uygulamaları desteklemedir.

(2)VERİ TABANI:

- (a) İstenilen satışlara ait verileri tutacak olan veri tabanı, sistematik erişim imkanı olan, yönetilebilir, güncellenebilir, taşınabilir, birbirleri arasında tanımlı ilişkiler bulunabilen düzenli bilgiler kümesidir.
- (b) Veri kaydetme, düzenleme, sorgulama ve raporlama özelliği olmalıdır.
- (c) Yapılan satışlara ait ayrıntılı istatistiklerin çıkarılabilmesi için ana ürün grubu (gıda, giyim, vb.) ve alt ürün grubu (süt, meyve, pantolon vb.) ayrımlarına göre tanımlama yapılabilmesine ve bu çerçevede satış kayıtlarının tutulabilmesine imkan sağlayacak özellikte olmalıdır.
- (ç) Uygulama programında yapılan ayarlarla, veri tabanından istenilen sorgular yapılarak sonuçlar, Bakanlık tarafından Bakanlık Mesajlaşma Protokolü ile belirlenecek mesaj formatlarında gönderilebiliyor olmalıdır.
- (d) İndeksleme özelliğine sahip olmalıdır.
- (e) Veri tabanında satışlara ait tutulacak kayıtların tablo bilgileri ve mesaj formatları Bakanlık tarafından ilgili sektörlerle özgü olarak yapılacak tanımlamalar sonrası ödeme kaydedici cihazlar tarafından kaydedilmeye başlanacaktır.

(3)TOPLAMA TERTİBATI:

- (a) ÖKC'lerin, satış fişi ve günlük satış toplamaları için en az iki ayrı sayıcının bulunması,
- (b) Satış fişleri ile günlük kapanış fişlerinin ve satış fişlerindeki günlük tahsilat tutarlarının ilerleyen toplamalarının, hesapların devamı sırasında numara sıfırlansa dahi birikmeli olarak toplanmasını mümkün kılması,
- (c) İş günü içerisinde verilmiş bulunan satış fişlerindeki ilerleyen toplam sayısını vermesi gereklidir.

(4)MUHAFAZA TERTİBATI:

- (a) ÖKC'lerin, bünyesinde bulundurduğu aletleri koruyan uygun herhangi bir mamul muhafaza ile kaplanması gerekir.
- (b) Kayıtların yapılmasında kullanılan kâğıt ruloların bulunduğu bölüm dışında kalan kısma özel bir vida üzerine bir tek resmi mühür tatbik edilmek suretiyle cihazın tüm tahsilât fonksiyonları ile ilgili tertibatlarına giriş ve müdahalelerin önlenmiş olması koşuldur.
- (c) Bahse konu vidanın başını örten alaşım herhangi bir müdahale ve zorlamayı hemen belirtebilecek yumuşak bir maddeden yapılmalıdır. Resmi mühürleme Gelir ve Vergi Dairesi'nin uygun göreceği yöntemle yapılır. Resmi mühürün muhafaza kısmının çıkarılmadan görülebilmesi gerekir.
- (ç) Cihaz sicil numarasının ayrıca makine içerisine tespit edilmesi ve mali hafızaya da kaydedilmesi zorunludur.

(5)MALİ HAFİZA:

- (a) Asgari 10 yıl süre içerisinde en az 4.000 adet Z raporu ve en az 1 milyon adet fiş kaydedebilecek kapasitede olmalıdır.
- (b) Belirlenen kapasitesinin dolmasından itibaren içerisindeki veriyi en az 5 yıl saklayabilmelidir.
- (c) Cihazın şasisine, hareket etmeyecek ve şasi tahrip edilmedikçe çıkartılmayacak tarzda tespit edilmeli ve elektronik komponentleri fiziksel müdahalelere karşı koruyan mekanik ağ koruması (mesh cover) içinde korunmalıdır. Mali hafızayı koruyan mesh cover güvenliği, Ulusal ve Uluslararası akredite laboratuvarlar tarafından onaylanmış olmalıdır.
- (ç) Sakladığı bilgilerin değiştirilmesi veya silinmesi amacıyla yapılacak manyetik veya elektronik müdahalelere karşı muhafazalı şekilde yapılmış olmalıdır.

- (d) Üzerine yazılan verilerin silinmesine ve değiştirilmesine izin vermeyen yapıda olmalıdır.
- (e) Ana işlemci (cihazlarda elektronik mühürle korunan bölüm içinde bulunan, cihaz işletim sistemi ile mali uygulamanın üzerinde çalıştığı ve cihazın çevre birimlerini (Klavye, Ekran vb.) yöneten elektronik birim) ile bağlantısının kesilmesi halinde cihaz işlem yapamaz hale gelmelidir.
- (f) Mali hafıza ile bağlantısının açılması halinde cihazın çalışmaması gerekir.
- (g) Veriyi saklamak için harici bir enerjiye ihtiyaç göstermemelidir.
- (ğ) Ana işlemci tarafından mali hafızaya gönderilen verileri kontrol eden kontrol birimi, negatif işlem kabul etmeyecek, sadece pozitif işlem kabul edecek şekilde olmalıdır. Mali hafıza birimi, mali hafıza işlemcisinin sahada tekrar programlanamayacak şekilde tasarlanmalıdır.
- (h) Ödeme kaydedici cihazlar, her gün kullanıma açıldığında, mali hafızadan son “Z” raporunu kontrol etmeli ve “Z” raporu alınmamış ise geçmiş güne ait “Z” raporunu aldıktan sonra normal çalışma konumuna geçmelidir. ÖKC’ler bir günden fazla kapalı durumda kalmış ise tarih ve zaman aralığı belirtilmek kaydıyla toplu “Z” raporu alınabilmelidir.
- (ı) Mali hafızalar yukarıdaki hususlara ilaveten aşağıdaki bilgileri de ihtiva etmelidir:
 - (i) Mali sembol, firma kodu ve cihaz sicil numarası
 - (ii) Cihazın kullanıldığı tarih itibariyle gerçekleştirilen her bir satış fişinin üzerinde yer alan toplam ve KDV tutarlarının birikimli (kümülatif) toplamı (Bilgiler satış fişinin düzenlendiği anda kümülatif olarak mali hafızaya kaydedilecektir)
 - (iii) Günlük “Z” raporlarının tarih ve sayısı (Kaç numaralı “Z” olduğu) ile gün içinde gerçekleştirilen toplam satış ve toplam KDV tahsilâtı
 - (iv) Cihazın kullanılmaya başlandığı günden “Z” raporunun alındığı güne kadar (“Z” raporunun alındığı gün dâhil olmak üzere) toplam satış ve toplam KDV tahsilâtı
 - (v) Gün içerisinde kesilen toplam fiş sayısı.
 - (vi) ÖKC’ler, KDV hesabından münhasıran iç yüzde işlemi yapacak, yani vergi dâhil olarak belirlenen satış tutarından vergiyi ayıracaktır.
 - (vii) Müstakil vergi tuşu ve vergisiz işlem yapan tuş bulunmayacaktır.
 - (viii) Her bir departmana değişik vergi oranları programlanabilecek ve cihaz, programlanan oranlara uygun olarak KDV’yi iç yüzde ile hesaplayacaktır.
 - (ix) İstendiği anda cihazın mali hafıza (bellek) raporu verebilmesi,
- (i) Elektrik kesintilerine karşı hafızada kayıtlı bilgilerin en az 1000 saat muhafaza etme tertibatı bulunması gerekir.

(6) GÜNLÜK HAFIZA:

- (a) ÖKC’ler gün içerisinde gerçekleşen satışlara ilişkin mali verilerin kaydedildiği mali hafıza ve elektronik kayıt ünitesi dışındaki hafıza birimini ifade eder.
- (b) Cihazda her fiş sonlandığında fiş toplamı ve toplam KDV değeri anlık olarak günlük hafızaya kayıt edilebilecektir. İstenildiğinde bu veriler Bakanlık Bilgi Sistemi’ne anlık veya günlük olarak iletebilecektir.
- (c) Günlük hafızada yer alan, verilerin değiştirilmesi engellenecek ve bu bilgiler hiçbir şekilde silinemeyecektir.
- (ç) Günlük hafızadaki “Z” raporu verileri, mali hafızaya aktarılmış olsa dahi en az 10 gün muhafaza edilecektir.
- (d) Günlük hafızada, farklı KDV oranlarına sahip ürünlerin satışından elde edilen hasılat, toplam KDV tahsilâtları, farklı ödeme türleri (nakit, kredi kartı, çek vb.) vasıtasıyla elde edilen

hâsılatlar, varsa faturalı satışlar toplamı, gün içinde müşterilere verilen fiş sayısı ve diğer tahsilâtlar (tahsilât makbuzu vb.) muhafaza edilecektir.

- (e) Günlük hafızada muhafaza edilen yukarıda 4/d bendinde bulunan bilgiler, ÖKC'lerin kullanıldığı gün içerisinde alınan "X" ve gün sonunda alınacak "Z" raporlarında da yer alacaktır.

(7) ELEKTRONİK MÜHÜR VE YETKİLİ TEKNİK MÜDAHALE:

- (a) Elektronik mühür, cihaza fiziki müdahaleleri algılayan, cihazın kapağının açılması ya da zorlanması gibi durumlarda olay kaydı düşen ve cihazın devre dışı kalmasını sağlayan, elektro-mekanik anahtarlardan oluşan mekanizmadır. Elektronik mühür, ödeme kaydedici cihazların önemli parçalarını (mali hafıza, günlük hafıza, işletim sistemi, uygulama yazılımı, mali sertifika vb.) korumak amacıyla cihaza yerleştirilmiştir.
- (b) Mali sertifikaya erişimi ve müdahaleyi engelleyen elektronik ve mekanik sistemlerin tümü ise elektro- mekanik anahtar olarak tanımlanır.
- (c) Ödeme kaydedici Cihazlarda kullanılacak elektronik mühür aşağıdaki özelliklere haiz olacaktır.
- (i) Elektronik Mühür güçlü tırnaklarla ve vida ile korunacaktır.
 - (ii) Servis hizmetleri konumuna alınmadan cihazın içine ulaşılmaya çalışılması durumunda mutlaka bir iz (Tamper Evidence) bırakacak özelliğe sahip olacaktır.
 - (iii) Cihazlara yapılacak yetkili servis müdahalelerinde (tamirat vb.), müdahale edecek kişinin cihaza erişimi ve işlemin tamamlanmasından sonra cihazın faal hale getirilmesi, üretici firma tarafından yürütülecek kısa süreli yetkilendirme prosedürüne bağlı olmalıdır. Cihaz, faal hale gelmeden herhangi bir mali işlem yapmayacaktır.
 - (iv) Cihaza yetkisiz olarak müdahale edilmesi halinde, cihaz işlem yapamaz hâle gelebilecektir.
 - (v) Cihazların yetkisiz olarak açılması, servis konumuna alınması, bakım işlemleri tamamlandıktan sonra devreye alınmasına ait olay kayıtları tutulmalı ve bu bilgiler, TSM Merkezi üzerinden, Bakanlık Bilgi Sistemine iletilebilmelidir.
 - (vi) EFT-POS özelliği olan ÖKC'lere yapılacak teknik müdahaleler, EFT- POS'lara da teknik müdahale yetkisi olan ÖKC servisleri tarafından gerçekleştirilecektir.

(8) MALİ SERTİFİKA:

- (a) ÖKC'lere ilk kurulum sırasında ITU X.509 v3 formatı ile uyumlu sayısal sertifika yüklenecektir. Bu sertifika temel olarak kimlik doğrulama, ödeme kaydedici cihazların onaylanmış saha kullanım süresi ve Bakanlık tarafından yayımlanacak Bakanlık Mesajlaşma Protokolü'nde belirlenecek diğer kontrollerde kullanılacaktır.
- (b) Mali sertifika açık anahtar altyapısı sisteminin parçası olacaktır. Mali sertifika ve ilgili özel anahtarı cihaz içerisindeki elektronik ve fiziksel olarak korunmuş (*mesh cover ile kaplı*) güvenli alanda (*Trusted Platform Module, Secure IC/Element*) veya akıllı kart içerisinde saklanacaktır.
- (c) ÖKC'lere yüklenecek mali sertifikalar, Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş elektronik sertifika hizmet sağlayıcısından temin edilecek ve cihaza özel üretilmiş olacaktır.
- (ç) Sertifika, yetkilendirilmiş elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı tarafından ödeme kaydedici cihaz üreticisine elektronik ortamda şifreli olarak veya akıllı kart içerisinde verilecek ve üretim esnasında ödeme kaydedici cihaz üreticisi tarafından cihaza yüklenmiş olacaktır. Elektronik ortamda sertifikaları teslim alacak ödeme kaydedici cihaz üreticileri söz konusu sertifikaların güvenli olarak saklanması, cihazlara yüklenmesi, gerektiğinde imha edilmesi gibi işlemleri güvenli olarak yapabilmesi için Bakanlığın tespit edeceği teknik ve yönetsel altyapıyı kurmak ve işletmek zorundadırlar.

- (d) Sertifikalar kart halinde temin edilmesi durumunda, ödeme kaydedici cihaz üreticileri veya Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş firmalar tarafından güvenli şekilde saklanmalıdır.
- (e) Mali sertifikanın yapısı Bakanlık Mesajlaşma Protokolü ile tanımlanacaktır.
- (f) Bakanlık, Mali Sertifika ile ilgili diğer konularda klavuz yayımlayabilir.

(9) MALİ RAPORLAR:

- (a) ÖKC'ler, gerçekleştirdikleri satışlara ait verileri içeren aşağıdaki mali raporları destekleyecek nitelikte olmalıdır.
 - (i) Cihazlar, "Z Raporu" ve diğer mali raporları, Bakanlık tarafından Bakanlık Mesajlaşma Protokolü'ne uygun olarak TSM Merkezi üzerinden Bakanlık Bilgi Sistemine gönderebilmelidir.
 - (ii) Bakanlık Bilgi Sistemi istenilen verileri ve parametreleri cihazlara TSM Merkezi aracılığı ile gönderebilmelidir. İlgili veriler, Bakanlık tarafından yayımlanacak teknik klavuzlarda yer alan güvenlik yöntemine uygun olarak gönderilecektir.
 - (iii) Bakanlık, belirleyeceği verilerin yükümlüler veya sektörler bazında anlık olarak gönderilmesini isteyebilir.
 - (iv) YN ÖKC'ler, sadece yetkilendirilmiş kişiler tarafından kullanılmak üzere hazırlanan denetim menüsünden, Bakanlığın belirleyeceği formata uygun denetim raporu sunabilecek özelliğe sahip olmalıdır. Denetim raporunun ihtiva etmesi gereken bilgiler, Bakanlık tarafından yayımlanacak klavuz ile belirlenir.

(10) ELEKTRONİK KAYIT ÜNİTESİ (EKÜ)

(a) Elektronik Kayıt Ünitelerinin Taşınması Gereken Özellikler:

- (i) ÖKC'lerin mevcut hafıza tertibatları (günlük ve mali hafıza) dışında ayrıca bir ünite olacak ve gün içerisinde cihaz kullanmak suretiyle yapılan satışlar bu üniteye otomatik olarak aynen kaydedilecektir.
- (ii) EKÜ, ödeme kaydedici cihazın içinde olacak ve onay mühürü sökülmezsizin dışarıdan takılıp çıkarılabilecektir.
- (iii) EKÜ'ye yalnızca ait olduğu ödeme kaydedici cihaz ile kayıt yapılabilecek bu kayıt bilgileri yalnızca ÖKC tarafından denetlenebilecek ve herhangi bir değişiklik olduğu takdirde kolaylıkla anlaşılabilir yapıda olacaktır.
- (iv) EKÜ'ye kaydedilmiş bilgiler, dış bir enerjiye gereksinim duymaksızın en az 10 yıl süreyle silinemeyecektir.
- (v) EKÜ kapasiteleri asgari 1,2 milyon satır olacaktır.
- (vi) EKÜ'nün kapasitesinin dolmasına yakın, takılı olduğu ödeme kaydedici cihaz tarafından, ünitenin dolmakta olduğuna dair uyarı sinyali verecektir. Ünite tamamen dolduğunda, ödeme kaydedici cihaz hiçbir işlem kabul etmeyecektir.
- (vii) EKÜ'lere satış fişleri ve raporların ikinci nüshaları kaydedilirken, ad, unvan, vergi sicil no. gibi bilgiler her "Z" raporundan sonraki ilk fişte baş tarafa bir kez veya isteğe bağlı olarak her fişin baş tarafına ayrı ayrı yapılacaktır; tarih, fiş no, saat, mal cinsleri, toplam gibi bilgiler ise müşteriye verilen birinci nüshadaki bilgilerle aynı olacak şekilde kayıt altına alınacaktır.
- (viii) EKÜ, ÖKC'lerin elektronik mühürlü bölümünün içinde de yer alabilir. Bu takdirde kapasitesi en az 40 milyon satır olacaktır. EKÜ'nün ÖKC'lerin elektronik mühürlü bölümünün haricinde yer aldığı ve dışarıdan erişilebilir olduğu durumda; EKÜ ile ÖKC

arasındaki iletişim protokolü üreticiye özel olmalı, bu protokol EKÜ içerisindeki depolama alanına kontrolsüz erişime, silme veya formatlama komutlarını içermeyecek şekilde tasarlanmalıdır.

(ix) EKÜ'ye yazılan veriler üzerinde sonradan silme ve değiştirme yapılamamalıdır.

(b) Elektronik Kayıt Ünitesi İhtiva Eden Ödeme Kaydedici Cihazların Taşınması Gereken Özellikler:

- (i) Elektronik kayıt yapabilme özelliğine sahip ÖKC'ler, "elektronik kayıt ünitesi" takılı olmadıkça çalışmayacaktır.
- (ii) EKÜ, ödeme kaydedici cihaza takıldığı anda, cihaza ait firma kodu, cihaz sicil no'su ve en az dört hanelik bir sıra no'su EKÜ'ye otomatik olarak kaydedilecektir. Hangi ünitenin, hangi sicil numaralı ödeme kaydedici cihaz ile çalışmış olduğunun anlaşılmasını sağlayacak şekilde, söz konusu numaralar, EKÜ'de sıralı artış gösterecektir.
- (iii) Her bir elektronik kayıt ünitesine ait sıra numarası, ödeme kaydedici cihazdan alınması zorunlu olan "Z" rapora üzerine otomatik olarak basılacak ve mali hafızaya kaydedilecektir.
- (iv) ÖKC ile birlikte çalışan aynı EKÜ çıkarılıp tekrar yerine takıldığında ÖKC'nin çalışmasında bir sorun olmayacak ve kayıt işlemleri kaldığı yerden devam edecektir. Ancak, EKÜ bir yenisiyle değiştirilmeden önce, "Z" raporu alınması zorunludur.
- (v) EKÜ, ödeme kaydedici cihazdan çıkarıldığında ve yeni bir kayıt ünitesi takıldığında, ödeme kaydedici cihaz ile yeni kayıt ünitesi arasındaki karşılıklı tanımlama işlemleri otomatik olarak yapılacağından, bir önceki elektronik kayıt ünitesi ödeme kaydedici cihaza tekrar takıldığında, sadece bilgi okuma işlemine izin verecek ve hiçbir şekilde yeni kayıt kabul etmeyecektir.
- (vi) EKÜ, bilgisayar veya özel bir cihaz yardımıyla okunabilir yapıda olacaktır.
- (vii) Elektronik kayıt ünitesine sahip ödeme kaydedici cihazlar, "Elektronik Kayıt Ünitesi İçerik Raporu" basma özelliğine sahip olacaktır. Söz konusu raporda, her bir elektronik kayıt ünitesi için ayrı ayrı olmak üzere, üniteye kayıtlı ilk ve son "Z" raporunun tarihleri ve numaraları, elektronik kayıt ünitesinin sıra numarası, üniteye kayıtlı ilk ve son satış fişlerinin tarih, numara, saat ve ait oldukları "Z" raporu numarası, ünite kapasitesinin kullanılan ve kullanılmayan satırlarına ilişkin bilgiler, belirtilecektir.
- (viii) Satış fişleri veya raporlar ödeme kaydedici cihaz yazıcısından tek tek veya dönemsel olarak basılabilecektir. Bu şekilde basılan satış fişleri veya raporlar, elektronik kayıt ünitesine tekrar kaydedilmeyecek ve söz konusu fiş ve raporların üzerinde ve altında büyük harflerle (iri puntolarla) veya değişik renklerde "MALİ İŞLEM DIŞI" ve ayrıca, "SATIŞ FİŞİ KOPYASI" veya "RAPOR KOPYASI" ibaresi yazacak, üzerlerine mali sembol basılmayacaktır. Satış fişi veya rapor kopyalarına yeni tarih, saat ve fiş numarası verilmeyecektir.

(11) OLAY KAYIT ÖZELLİĞİ:

ÖKC'lere ait önemli olayların kayıtları, cihaz içerisinde güvenli bir şekilde tutulabilmeli ve istenildiği durumlarda Bakanlık tarafından yayımlanacak Bakanlık Mesajlaşma Protokolü'nde tanımlanan mesaj formatında Bakanlık Bilgi Sistemi'ne veri gönderebilmelidir. ÖKC'lerdeki önemli olay kayıtları aşağıdaki güvenlik özelliklerine sahip olmalıdır:

(a) Olay kayıtları kritiklik seviyesine (acil, yüksek, uyarı, bilgi vb.) göre sınıflandırılabilir.

- (b) Olay kayıtları doğru zaman bilgisi ile alınmalı ve bütünlüğü korunmalıdır. Zaman bilgisi, “Z” raporu almadan önce ÖKC TSM Merkezi NTP(Network Time Protocol) sunucusundan alınabilmelidir.
- (c) Kaydedilen olay bilgileri günlük özetleriyle birlikte saklanacaktır. Bu bilgiler istendiğinde Bakanlık Bilgi Sistemi’ne ÖKC TSM Merkezi üzerinden iletilebilmelidir.
- (ç) ÖKC’lerde, en az 90 günlük olay kaydı geriye dönük olarak tutulacaktır.
- (d) Acil kritiklik seviyesine sahip olay kayıtları anlık olarak Bakanlık Bilgi Sistemi’ne ÖKC TSM Merkezi üzerinden iletilebilmelidir.
- (e) Olay kaydı içerisinde cihazı tekil olarak tanımlayacak bilgi de gönderilmelidir.
- (f) ÖKC’lerde oluşan hatalar, cihaz üreticilerine problemlerin teşhisi ve iyileştirmesi için gönderilebilmelidir.
- (g) Olay kayıtlarında cihaz ID (cihaz sicil no), olay kritiklik seviyesi, zaman bilgisi ve açıklama alanları bulunmalıdır.

Cihaza ait tutulması gereken olay kayıt bilgileri Bakanlık tarafından yayımlanacak Bakanlık Mesajlaşma Protokolü ile tanımlanacaktır.

(12) FİZİKSEL İLETİŞİM ARAYÜZLERİ:

ÖKC’ler en az aşağıdaki iletişim arayüzlerine sahip olmalıdır:

- (a) EFT-POS özelliği olan ÖKC’ler, haberleşmeyi sağlamak için dâhili Ethernet, PSTN ve GPRS arayüzlerinden en az ikisine, diğer ÖKC’ler ise en az birine sahip olacaktır.
- (b) ÖKC’lerde en az bir adet seri arayüz bulunacaktır.
- (c) ÖKC’lerde Bakanlık tarafından izin verilen harici çevre birimlerinin bağlanması için bir adet USB arayüz opsiyonel olarak bulunabilir.
- (ç) ÖKC’lerde yukarıda belirtilenlerin dışındaki haberleşme yöntemleri kullanılmayacaktır.

(13) GÜVENLİ VERİ İLETİMİ:

ÖKC’ler, ÖKC TSM Merkezi üzerinden Bakanlık Bilgi Sistemi ile haberleşebilecek yapıda olacaktır. Güvenli veri alışverişinin bu haberleşmede sağlanması önemlidir. Bu veri alışverişi aşağıdaki kurallar çerçevesinde yapılacaktır:

- (a) ÖKC’ler, ÖKC TSM Merkezi ile haberleşebilecektir. ÖKC Üreticileri, ÖKC’leri yönetme, ayakta tutma, her işlemde cihazdan gelen GMP Mesaj bilgilerinin format ve doğruluğunu değerlendirme, içerisindeki hassas mali verilerin kaynağının, doğruluğunun, değişmezliğinin ve bütünlüğünün kontrolünden sorumludur.
- (b) ÖKC’ler, Bakanlık Bilgi Sistemi ve ÖKC TSM Merkezi arasındaki haberleşmede şifreleme mekanizması kullanılacaktır.
- (c) ÖKC’ler, yetkilendirilmiş Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı tarafından üretilen ve ÖKC üreticileri tarafından cihaza yüklenmiş sayısal sertifikayı kullanarak kimlik doğrulama, şifreli haberleşme ve veri bütünlüğü kontrolü yapacaktır. Sertifika kontrolünün başarısız olduğu durumlarda cihaz acil kritiklik seviyesine sahip olay olarak Bakanlık Sistemi’ne anında iletilecek ve cihaz işlem yapamaz hale gelecektir.
- (ç) ÖKC’lerin şifreli haberleşme ve veri bütünlüğü kontrolü Bakanlık tarafından yayımlanacak Bakanlık Mesajlaşma Protokolü’nde yer alan kriterlere uygun olarak yapılacaktır.

(14) ERİŞİM KONTROLÜ:

ÖKC'ler, verileri saklayacak, işleyecek ve ilgili sistemlere iletecektir. Cihaza erişim yapacak kişiler ve sistemler ile cihazın erişim yapacağı sistemler kontrol altına alınmalıdır.

Onay alan ödeme kaydedici cihazlar, Bakanlık Mesajlaşma Protokolü'nde tespit edilen kriterlere uygun olarak çalışacaktır.

(15) KİMLİK DOĞRULAMA:

Ödeme kaydedici cihazların ilk yapılandırması (cihazın yükümlüye satışı, yükümlü bilgilerinin cihaza kaydı vb. işlemler), gerektiğinde devre dışı bırakılması gibi hizmetler sadece ödeme kaydedici cihaz yetkili servislerince yapılacaktır.

(16) YAZILIM GÜVENLİĞİ:

- (a) ÖKC'lerin işlediği, ilettiği ve sakladığı verinin güvenliği önemlidir. Bu güvenlik büyük oranda ÖKC mali uygulama yazılımı aracılığı ile sağlanmaktadır. ÖKC üreticileri cihazlara yazılımları güvenli yüklemek, yükledikleri yazılımları arşivlemek, yazılım sürümünü takip etmek, yazılım sürümünü tekil olarak ifade eden yazılım özet bilgisi değeri (HASH) oluşturmakla yükümlüdürler.
- (b) ÖKC'ler ve üzerindeki mali uygulama yazılımı ihtiyaç duyulduğunda denetlenmek üzere test edildiği merkezde saklanacaktır. Bakanlık ihtiyaç duyması halinde incelemek için cihazın mevcut mali uygulama yazılımına ve önceki sürümlerine ait kaynak kodunu isteyebilir.
- (c) Bakanlık Bilgi Sistemi'ne veri aktarma Bakanlık Mesajlaşma Protokolü'nde tanımlandığı şekilde olacaktır.
- (ç) EFT-POS özelliği olan ÖKC'lerde yer alan EFT-POS fonksiyonuna ait yazılımların mali uygulama yazılımından bağımsız olarak tek başına çalışmaması esas olup, bu Tebliğ kapsamında gerçekleştirilecek testlerde ÖKC firmalarının bu hususu sağlamaları gerekmektedir. Devreye alındığında fonksiyonelliği ve güvenliği test edilmiş olan yazılımın zaman içinde doğrudan veya uzaktan erişimle güncellenmesi gerekebilir. Yazılımın güncellenmesinde aşağıdaki kurallar uygulanmalıdır:
 - (i) Güncellemeler üretici tarafından Bakanlığın belirleyeceği şartlar dahilinde yetkilendirilmiş servis tarafından yapılmalıdır.
 - (ii) Bu güncellemeler sonrasında cihazın fonksiyonelliği ve güvenliği yeniden değerlendirilmelidir. Bu değerlendirme güncellemeler sonucu etkilenebilecek tüm unsurları kapsamalıdır.
 - (iii) Güncelleme yapılmasından sonra, güncelleme bilgisi ve uygulama yazılımının bütünlüğünün kontrol edilmesini sağlayan özet bilgisi, Bakanlık Bilgi Sistemi'ne Bakanlığın onayıyla kurulacak TSM merkezi aracılığıyla iletilebilmelidir.
 - (iv) ÖKC mali uygulama yazılımının ilgili taraflarla güvenli haberleşmesi Bakanlık Mesajlaşma Protokolü'nde belirtildiği şekilde olacaktır.
 - (v) ÖKC mali uygulama sürüm numarası, yazılım özet bilgi değeri (HASH) Bakanlık Bilgi Sistemi veri tabanındaki değer ile aynı olmak zorundadır.
 - (e) Bakanlık, ÖKC mali uygulama yazılımının özet bilgi değerinin dinamik üretilmesini ve bu değerın Bakanlık Bilgi Sistemi'ne Bakanlığın onayı ile kurulacak ÖKC TSM Merkezleri üzerinden gönderilmesini isteyebilir.
 - (f) Üretici, sertifikalı ÖKC'lerin işletim sistemi, uygulama yazılımı ve dosya sistemi gibi kritik unsurlarına onaysız müdahalelerin engellenmesinden ve uzaktan izlenmesinden sorumludur.
 - (g) ÖKC yazılımlarının ilk onaylanmasından sonra güncellemesi Bakanlık tarafından tespit edilecek usul ve esaslara uygun olarak yapılacaktır.

- (ğ) EFT-POS özellikli ödeme kaydedici cihazlarda, ödeme işlemlerinin, bankacılık uygulamalarının ve bunlara ilişkin parametre, yazılım yükleme ve ihtiyaç duyulan diğer işlemlerin yazılım ve iletişim güvenliği, ulusal ve uluslararası kartlı sistem kuruluşları ve düzenleyicilerin kurallarına uygun olarak sağlanmalıdır.
- (h) ÖKC’lerde çalışacak sektörlerin taleplerine uygun olarak geliştirilecek olan sektörel ek uygulamalar ÖKC üreticilerinin sorumluluğundadır. Bu uygulamalar kullanılmaya başlanmadan önce ÖKC üreticilerinin Bakanlığa bilgi vermeleri zorunludur. Bakanlık uygun gördüğü takdirde bu uygulamaları değerlendirmeye tabi tutabilir.

(17) BARKOD/KAREKOD OKUYUCU, SİPARİŞ TAKİP CİHAZLARI VE DİĞER ÇEVRE BİRİMLERİ UYUMU:

- (a) ÖKC’ler ile Barkod/Karekod okuyucu, sipariş takip cihazları ve diğer çevre birimleri arasındaki haberleşme, Bakanlık tarafından yayımlanacak *Harici Donanım ve Yazılım Haberleşme Protokolü*’ ne uygun olarak yapılacaktır.
- (b) Tek boyutlu normal barkodların okunabilmesinin yanında, ÖKC’ler karekod (QR Code) uygulamasını destekler nitelikte olmalıdır.
- (c) Satış esnasında Barkod/karekod okuyucuları ve restoran gibi hizmet işletmelerinde sipariş alımı için kullanılan benzeri cihazların ÖKC’lerle sürekli bağlantılı olarak çalışması ve bu cihazlardan yapılacak veri girişlerinin ÖKC fişine dönüşmesinin sağlanması zorunludur.
- (ç) Self-servis veya masada yemek hizmeti veren veya kapıya teslim yapan lokanta, restoran vb. işyerlerinde müşteriye, sipariş ettiği ürünleri takip etmesi ve alması için verilen belgeleri üreten takip cihazlarının donanım ve yazılımlarının ÖKC’ler ile *Harici Donanım ve Yazılım Haberleşme Protokolü*’ndeki açıklamaya göre eşleştirilerek ve işlem akışlarına uygun olarak kullanılması zorunludur. Bu takip cihazlarından üretilen belgelerde (fiş, adisyon, sipariş formu vb.) yer alan satış bilgilerinin ÖKC’lerde mali değeri olan belgeye dönüştürülmesi zorunludur.
- (d) Self-servis veya masada yemek hizmeti veren veya kapıya teslim yapan lokanta, restoran vb. işyerlerinde; ödemenin, yemek hizmet bedellerinin ödemesinde kullanılan kartlarla harici cihazlar kullanarak yapılması halinde, bu cihazların donanım ve yazılımlarının ÖKC’ler ile *Harici Donanım ve Yazılım Haberleşme Protokolü*’ndeki açıklamaya göre eşleştirilerek ve işlem akışlarına uygun olarak kullanılması zorunludur. Bu sistemlerce üretilen belgelerde yer alan satış bilgilerinin ÖKC’lerde mali değeri olmayan belgede (Bilgi Fişinde) gösterilmesi ve müşterilere bu belgelerin verilmesi zorunludur. Bu belgedeki bilgi fişinin ihtiva etmesi gereken bilgiler, “Ödeme Kaydedici Cihazlardan Bilgi Fişleri Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslara İlişkin Teknik Klavuz” ile açıklanacaktır. Bahse konu iş yerlerinde ödemenin, kupon benzeri Yemek Çekleri ile yapılması halinde satış bedeli ÖKC’lere kaydedilecek ve mali değeri olmayan bilgi fişi üretilerek müşteriye verilecektir. Yemek kartları ile ödeme yapılmasını sağlayan harici cihazların, EFT-POS özellikli ÖKC’lerde ise Yemek Kartları ile ödeme yapılmasını sağlayan uygulama yazılımlarının EFT-POS özellikli ÖKC bünyesinde bulunması zorunludur.
- (e) ÖKC’lere veri girişi yapmak için üretici, tuş takımı yanında barkod okuyucu, bilgisayardan veya diğer elektronik cihazlardan veri aktarılmasını sağlayacak arayüzler ekleyebilir. Bu arayüzler Bakanlık tarafından izin verilen cihazlar olmak zorundadır.

(18)PCI GÜVENLİK SERTİFİKASI:

EFT-POS özelliği olan ÖKC'ler Ödeme Kartları Endüstrisi PIN İşlem Güvenliği Standartlarına göre (Payment Card Industry PIN Transaction Security) PCI 5.0 veya üstü güvenlik sertifikasına sahip olmalıdır. PCI PTS belgesinin, ilgili ÖKC'nin marka ve modelini ihtiva etmesi zorunludur.

(19) EMV (EUROPAY, MASTERCARD, VISA) SERTİFİKALARI:

EFT-POS özelliği olan ÖKC'ler EMV (Europay, Mastercard VISA) sertifikalarına sahip olmalıdır. EFT-POS, EMV uyumlu kart ödeme sistemleri terminalini anlatır.

(20) KASİYER VE MÜŞTERİ GÖSTERGESİ:

ÖKC'lerde en az birer adet kasiyer ve müşteri göstergesi yer almalıdır.

- (a) Cihazın, biri kullanıcının diğeri de alıcının kolayca görebileceği ve okuyabileceği şekilde ayarlanmış olmak üzere satılan mal bedeli tutarını gösteren gösterge tertibatını ihtiva etmesi,
- (b) Göstergede yer alan rakam ve işaretlerin en büyük işlem tutarını gösterebilecek kapasitede ve yediden az olmaması,
- (c) Alıcının tutarları kolayca okuyabilmesi için göstergedeki rakamların uygun karakter taşıması ve yüksekliğinin yedi milimetreden az olmaması,

(21) KLAVYE ÜNİTESİ:

ÖKC'ler kullanım ihtiyaçlarını karşılayacak özellikte ve sayıda tuş takımı ile klavye ünitesine sahip olmalıdır. Bunun yanında sanal klavye de (dokunmatik ekran) kullanılabilir.

(22) DAHİLİ PİL:

ÖKC'ler içerisinde zaman bilgisini aktif tutacak dahili pil bulunmalıdır.

(23) DAHİLİ BATARYA:

EFT-POS özellikli ÖKC'ler elektriğe bağlı olmaksızın asgari 24 saat bekleme konumunda kalabilmeli ve asgari 200 fiş kesebilecek kapasitede batarya setine sahip olmalıdır.

(24) STOK & MUHAŞEBE ENTEGRASYONU, PERAKENDE OTOMASYONU VE BİLGİSAYAR BAĞLANTISI:

ÖKC gerek duyulması halinde ERP sistemleriyle iletişim halinde çalışabilecek şekilde ve bu Tebliğ'e ekli EK-II'nin 16'ncı bölümünde yer alan yazılım güvenliği kurallarına uygun olarak tasarlanabilir.

(25) ÖDEME SİSTEMLERİ VE ENTEGRASYONU:

- (a) Ödeme kaydedici cihazlar, gerek duyulması halinde mobil ödeme ve diğer ödeme sistemleriyle bu Tebliğ'e ekli EK-II'nin 16'ncı bölümünde yer alan yazılım güvenliği kurallarına uygun olarak iletişim halinde çalışabilir şekilde tasarlanacaktır.
- (b) ÖKC'ler ayrıca, konuya ilişkin teknik dokümanlarda yer alan açıklamalar çerçevesinde aşağıda tanımlanan ödeme türlerine göre işlem yapacak nitelikte olacaktır.
 - (i) **Nakit:** Banknot ile gerçekleştirilen ödemelerdir.
 - (ii) **Kartlı Ödemeler (Banka / Kredi / Ön Ödemeli Kart):** Bankalar ve lisans almış elektronik para kuruluşları tarafından ihraç edilen ödeme aracı niteliğindeki kartlar ile ÖKC'den fiziki olarak gerçekleştirilen ödemelerdir. Bahse konu karta ait bilgilerin mobil bir cihaz ile ÖKC'ye iletilerek gerçekleştirildiği ödemeler de bu gruba dahildir.
 - (iii) **Karekod:** Karekod ile gerçekleştirilen ödemelerdir:
 - Kartlı Ödeme:** Karekodun, uygulama aracılığı ile okutulması sonucu yapılan ön ödemeli, banka veya kredi kartları ile gerçekleştirilen ödemelerdir.
 - Hesap – FAST:** Karekodun, uygulama aracılığı ile okutulması sonucu yapılan banka hesapları arasında havale veya FAST işlemi ile gerçekleştirilen ödemelerdir.

-Mobil Ödeme: Karekodun, uygulama aracılığı ile okutulması sonucu yapılan ve GSM operatörlerinin faturalarına ilave edilmesi veya ön ödemeli GSM hat bakiyesinden düşülmesi ile gerçekleşen ödemelerdir.

-Diğer: Yukarıda bahsedilen yöntemlerin dışında TR Karekod aracılığı ile gerçekleştirilen ödemelerdir.

(iv)

Diğer:

Sanal (VPOS) Ödeme: Bankalara ait kartlar ile sanal (VPOS) POS yazılımları üzerinden doğrudan bankalar ve lisans almış ödeme hizmetine aracılık eden kuruluşlar ile gerçekleştirilen ödemelerdir. Bu ödeme grubuna ilişkin entegrasyon ve akışlar, Bakanlık tarafından yayımlanacak *Harici Donanım ve Yazılım ve Haberleşme Protokolü* ile belirlenecektir.

Hesaptan Para Transferi: Ödeme hizmeti sağlayıcısı hesapları arasında para transferi olarak gerçekleştirilen ödemelerdir.

Senet/Çek/Açık Hesap/Kredili: Çek, senet teslimi veya açık hesap/kredili (vadeli) olarak gerçekleştirilen satışlarda kullanılan ödeme türüdür.

Hediye Kartı: Hediye kartları ile gerçekleştirilen satışlarda kullanılan ödeme türüdür.

Yemek Kartı ve Çekleri: Yemek Kartı ve çekleri ile gerçekleştirilen satışlar için kullanılacak ödeme türüdür. Yemek kartına ait bilgilerin mobil bir cihaz YN ÖKC'ye iletilerek gerçekleştirildiği ödemeler de bu gruba dahildir. Bu ödeme türüne ilişkin entegrasyon ve akışlar *Harici Donanım ve Yazılım Haberleşme Protokolü* 'nde yer alan ilgili başlıklar altında belirtilecektir. Yemek kartı ve çekleri ile yapılan satışlar için mali değeri bulunmayan bilgi fişi düzenlenecektir.

- (c) ÖKC'lerde, mali değeri bulunan ÖKC fişine dönüştürülmesi kaydıyla, yukarıda belirtilmeyen ödeme türlerini karşılamak üzere kullanıcı isteğine bağlı ilave tanımlamaların da yapılabilmesine olanak verilmelidir.

(26)GRUP KAMPANYA, KUPON, PROMOSYON UYGULAMALARI:

ÖKC'ler gerek duyulması halinde grup kampanya, kupon, promosyon vb. uygulamaları destekleyecek şekilde ve bu kılavuzun 16'ncı bölümünde yer alan yazılım güvenliği kurallarına uygun olarak tasarlanabilir.

(27) YAZICI BASKI TERTİBATI

- (a) ÖKC'lerin genişliği 56 mm'den az olmamak üzere bir adet yazıcıya sahip olması zorunludur.
- (b) Bünyesinde yazıcı bulunan ÖKC'lere, ÖKC'de oluşturulan ve ÖKC'nin hafızasına kaydedilen fiş bilgilerini sadece yazdırmak üzere harici yazıcı da bağlanabilir. Söz konusu bağlantı ÖKC'nin fiziki ve elektronik mühürle korunmuş bölümüne doğrudan kablolu olarak yapılmalı ve *Harici Donanım ve Yazılım Haberleşme Protokolü* 'nde belirtilen eşleştirme veya tanımlandırma kurallarına göre gerçekleştirilmelidir.
- (c) ÖKC'nin normal çalışma konumunda, fişler sisteme tanımlı harici yazıcıdan düzenlenecek, aynı anda ÖKC dahili yazıcısından fiş üretilmeyecektir. Ancak harici yazıcının kullanılmadığı/kullanılamadığı durumlarda ÖKC dahili yazıcısından fişlerin üretilmesi zorunludur. ÖKC'nin dahili ya da harici yazıcısından üretilcek fiş bilgileri ikinci nüsha olarak EKÜ'ye kaydedilecektir. ÖKC'ye bağlanacak harici yazıcıdan istenmesi halinde Vergi Usul Yasası'nda yer alan fatura vb. belgeler de yazdırılabilecektir.
- (ç) Satış fişinde yer alacak satışla ilgili bilgilerin ve cihaz sicil numarasının aynı anda otomatik olarak ikinci şeride basılabilmesi,

- (d) Bu fişler üzerinde yazı karakterlerinin net ve kolay okunabilir türde olması ve yüksekliğinin 2,5 mm.'den küçük olmaması,
- (e) Kayıt yapılan ruloların azaldığını gösterir bir ikaz lambası veya kağıt üzerinde renkli uyarıcı bir kısım bulunması veya kağıdın bitmesi durumunda cihazın çalışmasını durduran bir tertibatın bulunması gerekir.
- (f) ÖKC'ler, malların satışlarında emtia cinsleri bakımından karışıklığa meydan vermemek için değişik vergi oranlarının bulunduğu en az beş departmanlı olması gerekir.

(28) PARKMETRE/ PARKOMAT CİHAZLARININ KULLANIM ESASLARI

Parkmetre/Parkomat cihazları; paralı park yerlerinde aracın kaldığı süreye göre parklanma ücretini hesaplayan ve aşağıda belirlenen özellikleri barındırarak parklanma hizmetinden faydalananlara mali değeri bulunan ödeme kaydedici cihaz fişini kasiyer/kullanıcıya ihtiyaç göstermeksizin(self servis esasında kullanım) üreterek verebilen cihazlardır. Self servis esasına göre dış mekan koşullarında araç (Bisiklet, motosiklet vb.) kiralama hizmetlerinde kullanılan cihazlar da bu bölümde belirtilen kullanım esaslarına tabi olacaktır

- (a) Anılan cihazlar, bu Tebliğ'in/kılavuzun "(C) Ödeme Kaydedici Cihazların (ÖKC) Bünyesinde Bulunması Gereken Asgari Diğer Teknik Ve Fonksiyonel Özellikler maddesinde EFT-POS özelliği bulunan YN ÖKC'ler için tanımlanan özelliklere haiz olmalı veya (d) bendinde belirtilen dış mekan koşullarında çalışabilecek niteliklere haiz EFT-POS özellikli YN ÖKC ile *Harici Donanım ve Yazılım Haberleşme Protokolü*'nde belirtilen kurallara uygun olarak eşleştirilerek kullanılmalıdır.
- (b) Söz konusu cihazlar, araç plakası girilmeden park etmeye ilişkin belge üretmemelidir.
- (c) Cihazlardan düzenlenecek ÖKC fişinde; diğer fiş bilgilerinin yanı sıra park yeri bilgisi, park başlangıcı ve bitiş zamanı, araç plaka numarası, alınan park ücreti, varsa park tarifi ile ücretin ödeme türü (nakit veya banka, kredi kartı/ elektronik para kuruluşlarınca sunulan kartlar vb.) yer alacaktır.
- (ç) Park ücretini nakit dışında banka, kredi kartı/ elektronik para kuruluşlarınca sunulan kartlar vb. ile ödenmesi halinde söz konusu cihazdan slip bilgisi ile birleşik/ bütünleşik fiş düzenlenecek ve fiş bilgileri cihazın EKÜ'sünde kayıt altına alınacaktır.
- (d) Söz konusu cihazlar, müşterinin kolayca görebileceği şekilde düzenlenmiş en az bir adet göstergeye sahip olacak ve göstergede yer alacak rakamlar ve yazılar kolayca okunabilecek karakterde ve yüksekliği en az 10 mm olacaktır.
- (e) Söz konusu cihazlara ait monitörde ve ÖKC fişi üzerinde TS 9081'de belirtilen karakter kümesi görüntülenebiliyor olmalı, cihazda kullanılan Türkçe karakter kodları TS 2727 ve TS 5881'de verilen kodlamalara uygun olmalıdır.

(29) DİĞER HUSUSLAR:

Bakanlık, ÖKC'ler için Teknik Klavuzlar yayımlar. Yayımlayacağı klavuzda, iş bu Teknik Klavuz'da sayılan özelliklere uygun ek özellikleri bu Klavuza atıf yaparak belirler ve ilan eder.

(Forma. KDV 15 A)

**ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARA AİT
ARIZA BİLDİRİM FORMU**

**K.K.T.C
MALİYE BAKANLIĞI**

.....
Gelir ve Vergi Dairesi
Müdürlüğü'ne

Ödeme Kaydedici Cihaz

Satış ve Bakım-Onarım Ruhsatnamesi Sahibinin:

Adı- Soyadı/Ünvanı:
Ruhsatname No :

TEKNİK MÜDAHALE TALEBİNDE BULUNAN YÜKÜMLÜNÜN:

Adı-Soyadı / Ünvanı :
Adresi :
Bağlı Olduğu Vergi : Vergi Sicil No:
Dairesi

TEKNİK MÜDAHALEYE TABİ TUTULACAK CİHAZIN:

Marka ve Modeli: Firma Kodu ve Sicil No:
Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanım Onay Belgesi Tarih ve Numarası:
Arıza Tarih ve Saati: Arızanın Tarifi:
Alınan Son 'Z' Raporu Tarih ve No.su :
Cihaza Kaydedilen Toplam Hasılat :
Cihaza Kaydedilen Toplam KDV :
Yetkili Bakım ve Onarım Servisi :
Tarih:.....

Yukarıda açıklaması verilen Ödeme Kaydedici Cihazın mali mühürünün sökülüp en geç 3(üç) gün içerisinde gerekli tamir ve Bakım-Onarım işleminin yapıp tekrar Gelir ve Vergi Dairesi yetkili elemanlarına mühürlütip yükümlüye teslim edilmesi gerekmektedir. Ayrıca yapılan tamir ve Bakım-Onarım işlemlerinin KDV 15 formu ile Gelir ve Vergi Dairesi'ne bildirilmesi zorunludur.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

(Mühür)

Gelir ve Vergi Dairesi
Müdürü

(Forma. KDV 15 B)

HURDAYA AYRILAN ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARA AİT TUTANAK

TARİH :.....

SIRA NO:.....

1. YETKİLİ SERVİSİN

- Servisliğini Yaptığı Firma :
- Adı, Soyadı veya Ünvanı ve Sicil No :
- Adresi :
- Vergi Dairesi ve Numarası :

2. CİHAZ SAHİBİ YÜKÜMLÜNÜN

- Adı, Soyadı ve Ünvanı :
- Adresi :
- Vergi Dairesi ve Numarası :

3. CİHAZIN MARKA, MODEL VE SİCİL NO

:

4. CİHAZIN KULLANILMAYA BAŞLANDIĞI

:

TARİH5. CİHAZIN EN SON KULLANILDIĞI TARİH

:

6. CİHAZIN SON KULLANIM TARİHİ İTİBARI İLE

- “Z” Raporu Sayısı :
- Toplam Katma Değer Vergisi Tahsilatı :
- Toplam Hasılat :

7. MÜDAHALENİN AMACI:

.....

.....

.....

.....

8. VARSA DİĞER TESPİTLER:

.....

.....

.....

.....

CİHAZ SAHİBİ YÜKÜMLÜNÜN
İMZASI

YETKİLİ SERVİS ELEMANININ
İMZASI